

NÓGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

..... sz. napirendi pont

136-94/2009. ikt. sz.

Az előterjesztés törvényes:

dr. Barta László

JAVASLAT

**Nógrád Megye Önkormányzatának
2010. évi költségvetési koncepciójára**

Készült: A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2009. november 26-ai ülésére
Előkészítette: Telek Nándorné

Tisztelt Közgyűlés!

Az Országgyűlés elé beterjesztésre került a Magyar Köztársaság 2010. évet érintő költségvetési törvény tervezete, melyről a végszavazás várhatóan november végéig megtörténik. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 70. §-a szerint a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót is november 30-ig kell a közgyűlésnek benyújtani. Ennek a kötelezettségemnek teszek eleget az előterjesztéssel.

Az államháztartás működési rendjét meghatározó 217/1998. (XII. 30.) Kormányrendelet 28. §-a szerint a költségvetési koncepció elkészítése során figyelembe vettük a központi költségvetésről rendelkezésre álló információkat; az intézményeknél képződő, valamint a sajátos önkormányzati bevételeket; az ismert kötelezettségeket; és a gazdasági programban megfogalmazottak alapján a következő évre tervezett feladatokat.

A 2010. évi költségvetési koncepciót alapvetően a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló törvénytervezet, és az azt megalapozó egyes törvények módosításáról szóló un. „saláta törvény” tervezete határolja be. Összeállításánál a megyei önkormányzat 2009. I-III. negyedéves költségvetésének helyzetét és a IV. negyedév várható pénzügyi-gazdasági folyamatát is számba vettük.

A költségvetési koncepcióról véleményt alkotnak a közgyűlés bizottságai, valamint a területi kisebbségi önkormányzatok.

I.

A 2010. évi költségvetést megalapozó makrogazdasági környezetről, a tervezett központi intézkedésekről

A 2010. évi költségvetési törvényjavaslat általános indoklásában a makrogazdasági folyamatok további alakulásáról adott tájékoztatás szerint a magyar gazdaság lehetséges fejlődésére vonatkozó előrejelzés bizonytalansága lényegesen nagyobb a szokásosnál, mivel a világgazdasági válság hatása jelenleg sem prognosztizálható biztonsággal. A válság miatt csökkennek a költségvetési bevételek, s ezt a kiadásoknak is követni kell. A belső kereslet fellendülésére az adórendszer átalakítása, a módosuló adó és járulék mértékek nyújthatnak lehetőséget. A költségvetést megalapozó számítások szerint a két év alatt 7,5 %-os gazdasági visszaesés várható, 2010-ben a fiskális kiigazító intézkedések lakossági fogyasztásra gyakorolt negatív hatása miatt a GDP 1% körüli csökkenése prognosztizált.

A közvetett adó-emelések árindexre gyakorolt hatásaként az éves átlagos infláció 4,1 % körül várható. A Konvergencia jelentésnek megfelelően 2010. évre az államháztartás eredményszámlájának hiánya a GDP 3,8 %-ában kerül meghatározásra.

A 2009. év közben megvalósított és 2010-től hatályba lépő adó- és járulékváltozások az élőlítményekhez kapcsolódó közterhek csökkentését, ugyanakkor a fogyasztással összefüggő és vagyoni típusú elvonások növekedését célozzák meg:

- a személyi jövedelemadóztatásban 2010-től az adó alapja a bruttó jövedelmek munkáltató által kifizetett járulékokkal növelt összege, a sávhatár 1,9 millió Ft-ról 5 millió Ft-ra növekszik, az adóterhek 18 és 36 %-ról 17 és 32 %-ra csökkennek;

- a természetbeni és egyéb bérrendszeren kívüli juttatások egy részére 25 %-os adókulcs lesz érvényben, a további juttatásokat 54 %-os Szja és 27 % TB járulék, vagy százalékos egészségügyi hozzájárulás terheli;
- a munkáltatók által fizetendő járulék mértéke 2010-től általánosan 32 %-ról 27 %-ra csökken;
- 2010. évtől megszűnik a tételes egészségügyi hozzájárulás;
- a %-os mértékű egészségügyi hozzájárulás 11 %-ról 27 %-ra növekszik;
- a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának ösztönzése érdekében ötszörösére, 964.500 Ft/fő/év-re emelkedik a rehabilitációs hozzájárulás, a kötelező foglalkoztatási szint (5%) változatlanlansága mellett;
- az általános forgalmi adó esetében 2009. július 1-től a normál áfa kulcs 20 %-ról 25 %-ra nőtt és bevezetésre került egy 18 %-os kedvezményes adómérték is.
- a visszterhes vagyonátruházási illeték általános mértéke 10 %-ról 4 %-ra csökken, a lakások esetében a 4 millió Ft feletti értékészre vonatkozó illetékmérték 6 %-ról 4 %-ra csökken.

A helyi önkormányzatok forrásszabályozása

A helyi önkormányzatok tervezett központi költségvetési támogatása - a normatív támogatás és az átengedett személyi jövedelemadó (továbbiakban : Szja) – 2009. évi korrigált előirányzatok 95,3 %-a.

A költségvetési törvényjavaslatban az önkormányzatokat érintően a 2009. évi előirányzathoz képest elvonást jelent:

- a járulékcsökkenés és az egészségügyi hozzájárulás megszűnése;
- a közoktatásban a tanuló létszám csökkenés és a teljesítménymutató felmenő rendszere miatt keletkező megtakarítás hatása;
- az önkormányzati térítési díjbevéttel kiváltható támogatás csökkenés.

A gazdasági válságra hivatkozva, a megszorító intézkedések keretében tovább csökken a támogatás az alábbi területeken:

- önkormányzati körből kikerülő adóigazgatási feladatoknál;
- a szakmai szabályozás változásával az önkormányzatok fenntartói mozgásterének bővítése az egyes közoktatás-szervezési és szociális szakellátási előírások rugalmasabbá tételével;
- ellátottak magasabb arányú tehervállalása a térítési díj rendszer átalakításával a gyermek- és a szociális étkeztetésnél;
- ahol a szakmai törvények nem korlátozzák az önkormányzatoknak a feladatellátás módjára és mértékére vonatkozó döntését, pl. közművelődés, sport, idegenforgalom;
- kényszerű visszavonulás a modellkísérletekből, a szakmai programokból, célfeladatokból.

A központi normatív támogatásokat és átengedett Szja bevételeket figyelembe véve arányában a megyei önkormányzatok azok, melyeket a megszorító intézkedések legjobban sújtanak. Ezen belül is a fix összegű támogatások elvonásával, illetve mérséklésével a kis lélekszámú megyék központi finanszírozása sérül leginkább, közte önkormányzatunké is.

II.

Az önkormányzat várható bevételei

A költségvetésünk mozgásterét alapvetően meghatározó **működési célú állami támogatásnál és az átengedett Szja bevételnél** a törvényjavaslatban szereplő mértékkel kalkulálunk, ami a jogszabály elfogadásáig még módosulhat. Ennek hatásaként a most beterjesztett adatok számos bizonytalansági tényezőt tartalmaznak.

A megyei önkormányzatokat, így önkormányzatunkat is érintő normatív típusú változás, hogy az igazgatási, honvédelmi és sport feladatok normatívája összevonásra kerül a közművelődési és közgyűjteményi feladatokhoz kapott normatívával. Az igazgatási 150 Ft/lakos/év támogatás, valamint a közművelődési és a közgyűjteményi feladatokhoz kapott 350 Ft/lakos/év támogatás együttes 500 Ft/lakos/fő összege 392 Ft/lakos/év összegre csökken. A megyei egységes normatíva 87.776.650 Ft-ról 69.939.350 Ft-ra csökken. **A normatíva összevonása és csökkentése, valamint a megyei egységes normatíva szűkítése miatt a támogatás kiesés várhatóan közel 42 millió Ft.**

Az ellátotti létszámhoz kapcsolódó fajlagos normatív hozzájárulásoknál ágazatonként eltérő változásokkal, de szinte minden területen a 2009. évinél jelentősen kisebb összeggel lehet csak számolni. A változás indoka döntő részben a járulék változások és az EHO megszüntetésének hatása, ugyanakkor nem veszi figyelembe az évközi áfa emelésből eredő többletkiadásokat.

A **gyermekvédelmi szakellátások** körében a normatíva rendszere továbbra is az ápolási-gondozási szükséglet szerint alakul. Az egyes típusú ellátásokhoz kapcsolódó normatívák a 2009. évihez viszonyítva jelentősen csökkennek a törvényjavaslat szerint:

adatok: Ft/fő/év

Ellátási forma	2009.év	2010. évi tv.jav.	%
Otthont nyújtó ellátás	807 150	739 000	91,6
Különleges ellátás	935 300	842 750	90,1
Speciális ellátás	935 300	842 750	90,1
Utógondozói ellátás	669 350	667 450	99,7
Gyermekvédelmi szakszolg.	689	650	94,3

Az ellátottak létszámában évek óta folyamatos a csökkenő tendencia, ami most is érzékelhető, így a **támogatás összege a törvényjavaslatot, valamint az ellátotti létszámot is figyelembe véve közel 34 millió Ft-tal csökken.**

A **szociális szakellátások körében** a 2009. évitől eltérő szerkezetűek a normatívák, amelyek részben összevonásra kerülnek, megszűnik a jövedelemhatártól függő támogatás differenciált összege. A támogatások összege jelentősen csökken:

adatok: Ft/fő/év

Ellátási forma	2009.év	2010.évi tv.jav.	%
Időskorúak ellátása	689 000	635 650	92,3
Időskorúak NYM 150 % alatt	772 700	635 650	82,3
Időskorúak NYM 150 % felett	689 000	635 650	92,3
Demens ellátottak	787 450	710 650	90,2
Átmeneti elhelyezés	689 000	635 650	92,3
Fogyatékosok ellátása	787 450	710 650	90,2
Pszichiátriai, szenvedély betegek	787 450	710 650	90,2

Az ellátotti létszám stabilnak tekinthető, mivel a férőhelyek kihasználtsága megközelítőleg 95 % körüli. **A támogatás összegében a törvényjavaslat alapján sajnálatosan 110 millió Ft-ot meghaladó visszaeséssel számolunk.**

A **közoktatásban** továbbra is marad a teljesítménymutató alapján történő finanszírozás:

- a közoktatási alap-hozzájárulás összege a 2008. évi 2.550.000 Ft/teljesítménymutató/év összeghez képest várhatóan 2.350.000 Ft/teljesítménymutató/év-re csökken, a visszalépés mértéke 7,8 %;
- a teljesítménymutató rendszere kiterjed az óvodai, általános iskolai, középfokú iskolai, az elméleti szakképzés, a kollégiumi ellátási és napközis ellátási formákra.
- A T/10675 számon benyújtásra került a 2009. évi költségvetési törvény módosítása, amely szerint a járulékváltozás és az EHO megszűnése miatt, a 2010. augusztus hó-ig meghatározott normatívák 2009. december 31-ig maradnak érvényben.

A **szakmai gyakorlati képzésben** a normatívák struktúrája nem változik, ugyanakkor a támogatás összege csökken, továbbra is a szakképzés évfolyam rendszerétől függ az összegek differenciálása:

- a 2009. évi 40.000 Ft/fő/év támogatás 35.000 Ft/fő/év összegre csökken a szakiskola és a szakközépiskola 9-10 évfolyamán;
- a szakképzési évfolyamokon 112.000 Ft/fő/év támogatás 98.000 Ft/fő/év összegre csökken, amely a képzési évfolyamok számától függően továbbra is 100 %, 140 %, illetve 60 %-os mértékű;
- tanulószerveződés esetén a hozzájárulás 20 %-a vehető igénybe;

A **sajátos nevelési igényű (SNI)** gyermekek oktatásához és neveléséhez kiegészítő támogatás vehető igénybe, amelynek alapösszege 240.000 Ft/fő/év 2009-ben és 224.000 Ft/fő/év várható 2010. évben. A támogatás mértéke differenciálódik a különböző fogyatékosági mértéktől függően:

- 160 % a testi, érzékszervi, súlyos, közép-súlyos, értelmi fogyatékos, autista, halmozottan fogyatékos gyermekek után;
- 80 % a beszéd-fogyatékos, enyhe értelmi fogyatékos, a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethetően tartós és súlyos rendellenesség esetén;
- 60 % a megismerő funkció, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra is visszavezethető tartós és súlyos rendellenesség esetén.

A **korai fejlesztés, gondozás és a fejlesztő felkészítés** normatív támogatásának fajlagos összege 4,8 %-kal, illetve 6,2 %-kal csökken. A korai fejlesztés, gondozás 240.000 Ft-ról 230.000 Ft-ra, a fejlesztő felkészítés 325.000 Ft-ról 305.000 Ft-ra csökken.

A **kollégiumi nevelés és oktatás** támogatási rendszere 2008. szeptember 1-től jelentősen átalakult, mivel belépett a teljesítménymutató alapján történő finanszírozás. Az SNI gyermekekre a kiegészítő támogatás is igényelhető a fogyatékosági fokozattól függően. A lak-

hatási feltételek megteremtéséhez 165.000 Ft/fő/év támogatás vehető igénybe a törvényjavaslat szerint, a 2009. évi 186.000 Ft/fő/év támogatástól 21.000 Ft-tal marad el, amely 11,3 %-os csökkenés. Segítség és kitörési pont úgy az érintett gyermekeket érintően, mint a feladat ellátására kötelezett fenntartó szempontjából is az Arany János Kollégiumi Programhoz kapcsolódó Halmozottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi és Szakiskolai Programjával összefüggő normatív támogatási lehetőség lehívása.

Kiegészítő közoktatási hozzájárulások:

- az alapfokú művészetoktatás 2010. évi – törvénytervezet szerinti – állami finanszírozása jelentősen kevesebb, mint a 2009-ben erre fordított támogatás, a zeneművészeti oktatásban közel 30 %-os a visszaesés,
- a bejáró tanulók után 18.000 Ft/fő/év helyett 15.300 Ft/fő/év a támogatás mértéke;
- a kedvezményes étkeztetés támogatása 65.000 Ft-ról 22.500 Ft-ra csökken, amely a jelenlegi gyermeklétszám esetén 12 millió Ft-ot meghaladó csökkenést jelent;
- a tankönyv ellátás támogatása változatlan
 - = általános hozzájárulás 1.000 Ft/fő/év;
 - = ingyenes tankönyvellátás 10.000 Ft/fő/év;
- nyelvi előkészítő évfolyamoknál 71.500 Ft/fő/év-ről 35.000 Ft/fő/év-re csökken a támogatási összeg.

(A Parlament 2009. november 3-án a költségvetési főösszegekről történő szavazás során egyes tételeknél döntött módosító javaslatokról.)

A kötött normatív támogatások szerkezete is jelentősen változik:

- pedagógus szakvizsga, továbbképzés támogatása ebben a formában megszűnik;
- szociális továbbképzés és szakvizsga továbbra is 9.400 Ft/fő/év;
- pedagógiai szakszolgálat pedagógus és a szakmai munkát segítő létszáma alapján kapott támogatás a 2009. évi 970.000 Ft/fő/év összegről 900.000 Ft/fő/év összegre csökken;
- a megyei közoktatási közalapítványok, illetve a diáksport támogatására nem tartalmaz javaslatot a törvény tervezet.

Összességében a **közoktatási feladatokhoz** kapott támogatás 2009. évben 1.150 millió Ft volt, a törvényjavaslat alapján a 2010. évi várható támogatás 1.058 millió Ft, **a csökkenés 92 millió Ft-ot meghaladó összegű is lehet, amely 7,3 %-os visszalépést jelent.**

A központosított előirányzatok évközben – külön jogszabályok alapján - céljellegű feladatokra igényelhetők, amelyből a megyei önkormányzat esetén több jogcímen is várható bevétel, mint pl.:

- területi kisebbségi önkormányzatok támogatása;
- könyvtári és közművelődési érdekeltségnövelő támogatás, múzeumok szakmai támogatása;
- a helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása;
- érettségi és szakmai vizsgák lebonyolításának támogatása.

A központosított előirányzatok pályázati, folyósítási és elszámolási rendjére külön jogszabályok lesznek majd az irányadók.

A megyei önkormányzatok **személyi jövedelemadó részesedése** a törvénytervezet szerint a továbbiakban csak két jogcímen várható. A támogatási összegek az évek folyamán állandóan változtak, így 2007. évben drasztikusan csökkentek a 2006. évihez viszonyítva, 2008.

évben a 2007. évi szinten maradtak, míg 2009-ben kisebb növekedés volt, és 2010-re ismét drasztikus a csökkenés:

- **a tervezetben a megyénként egységes átengedett Szja megszűnése szerepel, ami önmagában 370 millió Ft elvonást jelent;**
- a lakosságszám alapján a támogatás 120 Ft/fő marad;
- a megyei fenntartású intézményekben ellátottak után szintén marad a 20.755 Ft/fő, amely a figyelembe vehető ellátotti létszám miatt kisebb növekedést mutat.

Az **átengedett Szja összege** 762 millió Ft-ról 352 millió Ft-ra csökken, ez **410 millió Ft** támogatás **szűkítés**, amely arányaiban kb. 150 ezer forintos átlagbérrel 180 fő munkavállaló éves keresetével és annak járulékaival azonos nagyságrend.

Összességében a központi támogatásoknál és átengedett forrásoknál a rendelkezésünkre álló adatok és a törvényjavaslat szerint **670 millió Ft körüli csökkenéssel** számolhatunk a 2009. évi előirányzathoz viszonyítva (ez az összeg az eddigi ismeretek szerint a költségvetés végszavazásáig még módosulhat).

Ehhez figyelembe véve a 2009. évközben hozott adó és járulék változások éves számított hatását – melynek pozitív egyenlege 100 millió Ft körüli összeg (a kórház nélkül számolva a járulék megtakarítás kb. 170 millió Ft, az áfa 5 %-os növekedésének többletkiadása kb. 70 millió Ft) – a nettó kiesés is meghaladja az 500 millió Ft-ot. Ekkor még nem kalkulálunk a személyi juttatásoknál várható – kötelező átsorolásokból eredő – növekményekkel, az ár-értéktáblázatból eredő többletkiadásokkal.

Várhatóan módosulnak a havi központi finanszírozások időpontjai is. Jogszabályi tervezet szerint az eddig általában a hónap 25. napjáig utalt központi források 2010-től csak a hónap utolsó munkanapján kerülnek átutalásra. A Munka Törvénykönyve alapján a munkabért a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell kifizetni, így a hó eleji bérek kifizetésére várhatóan pár nappal később kerül sor.

A számszerűsíthető forráshiányos helyzetet tovább nehezíti az a tény, hogy a megyei önkormányzatok most sem pályázhatnak az önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok részére elkülönített kiegészítő támogatási forrásokra, így még esélyt sem kapva a jelentős nagyságrendet képviselő áremelkedések központi forrásból történő esetleges kompenzálására.

A működési problémák enyhítése érdekében kiegészítő támogatásra nyújthatunk be igényt az Önkormányzati Minisztérium által kezelt külön keret terhére. A támogatás célhoz, feladathoz is köthető, a formája pedig lehet visszatérítendő és vissza nem térítendő. Az elmúlt évek tapasztalati adatai alapján azonban úgy ítéltető meg, hogy ez nem nyújt megoldást a már jelzett, jelentős nagyságrendű bevétel kiesés kezelésére.

Az **illetékbevételek** beszedésének és megosztásának rendszere 2007. év elejétől jelentős szervezeti és szerkezeti változáson ment keresztül. A 2010. évre várható szabályozás azonban már azonos a 2009. és 2008. évvel:

- a beszedett illetékbevételek 50%-a a központi költségvetést, 50 %-a – csökkentve a működésre visszatartott résszel – a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi önkormányzatokat illeti meg;
- a megosztott 50 %-ból a 35 % közvetlenül illeti meg a területileg illetékes megyei, illetve a fővárosi önkormányzatot, a 65 % 2/3-a egyenlő összegben, az 1/3-a lakosságszám arányosan kerül elosztásra;
- a kiadásokkal kapcsolatosan 8,5 % kerül visszatartásra;

– az utalás minden hónapban 20-ig történik meg.

Az illetékekből a központi költségvetés is számottevő csökkenéssel kalkulál. Nagyságrendjének meghatározása jelentősséggel bír, mivel meghatározó összegű a mindennapi likviditás biztosításában, a hitelképesség megállapításában. Önkormányzatunknak e forrásból 2008-ban még közel 1,7 milliárd Ft bevétele keletkezett, a 2009. évi várható adatok azonban már ettől mintegy 350-400 millió Ft-tal kisebb bevételt mutatnak. A 2009. évi tendenciák és az illeték törvény várható módosítása következtében – figyelemmel a központi tervezés irányzataira is – legfeljebb 1.100 millió Ft **illetékbevéttel** célszerű biztonsággal számolni, ami **további 200 millió Ft forrásszűkülést** okozhat. A fix összegű átengedett szja bevételen túl még ez az a sajátos önkormányzati bevétel, ami a normatív támogatáson túl forrást jelent a kötelező és önként vállalt feladatok ellátásához. Így már most érzékelhető, hogy a ciklusprogramban megfogalmazottak megvalósításához, a meglévő feladatok ellátásához, a vállalt kötelezettségekhez ezek a többszáz millió Ft-tal csökkenő források jelentősen visszafogott pénzügyi, gazdálkodási pozíciót teremtenek. Mindez a feladatellátás színvonalában történő visszalépést prognosztizálja.

Az **intézményi működési bevételeknél** intézménycsoportonként differenciált mértékű és jogcímű bevételek realizálhatók.

A szociális ágazatban az elmúlt években végrehajtott jelentős térítésidej emelés következtében most már növekménnyel szinte nem lehet és nem is célszerű kalkulálni. Az érzékelhető, hogy az ellátottak, gondozottak jelentős része az ún. piaci térítési díj megfizetésére a jövedelméből nem képes.

A többi ágazatban a prognosztizált inflációtól mérsékeltebb mértékű növekedési ütemmel kerültek figyelembe vételre a várható saját bevételek, néhány esetben korrekciózva azt az egyes intézmény típusok bevételt szerző tevékenységének eltérő lehetőségeivel is, ami sajnálatosan a tényadatok ismeretében több területen visszaesést mutat.

Ezen túl jelentősebb bevétel növekedéssel az ételmezési tevékenység évközi átszervezéséből adódóan az Ellátó Szervezet költségvetésében számolhatunk.

Az évközben realizálódó, egyszeri céljellegű bevételek kisebb mértékben, de javíthatnak majd az intézmények ellátási színvonalán.

Jelentős nagyságrendet képvisel az önkormányzat bevételi sorai között az egészségügyi feladatellátáshoz kapcsolódó **Társadalombiztosítási Alaptól átvett pénzek** összege. Mértékének meghatározása a Szent Lázár Megyei Kórház által közölt információkon alapul. Sajnos e területen is sok még a bizonytalansági tényező. Az intézmény a 2009. évi tervezett és várható teljesülési adataihoz képest alig számol változással. Ugyanakkor a kalkulált hozzájárulásban – a hatályos elszámolási rendszer szerint – érvényesülnie kell a 2009. évi jogszabályváltozások hatásának is.

Az intézményeink működtetéséhez **más önkormányzatoktól**, egyéb szervektől **átvett pénzeszközök** döntően az előző évi szinten lettek figyelembe véve. A Balassi Bálint Megyei Könyvtár közös működtetésére kötött Együttműködési megállapodás 2009. december 31-én lejár. Annak meghosszabbításáról, valamint a 2009-ben már elfogadott, szűkített területen történő feladatellátáshoz szükséges átalakítási munkákról szóló megállapodásról a tárgyalások még nem zárultak le a városi önkormányzattal. Célunk egy hosszú távú, megfelelő finanszírozási arányban történő feladatellátásra történő egyezség elérése.

Hasonlóan folyamatos az egyeztetési az idősek otthonát érintően a városi feladatok ellátásával kapcsolatos szolgáltatásaink finanszírozásának kérdésében. Az eddigi tapasztalatok-

ról, a kiadások alakulásáról a közelmúltban kapott tájékoztatást a városi önkormányzat. Ez idáig a kibocsátott számláink időben kiegyenlítésre kerültek.

Sajnálatosan azonban a megyei jogú város feladatkörébe tartozó egyes gyermekvédelmi feladatokkal kapcsolatosan nem sikerült egyezsége jutni, így az intézményeink keretében ellátottak utáni többletkiadások megtérülése érdekében a bírói utat kényszerültünk választani. Az elsőfokú eljárás során elvi döntés született Salgótarján város fizetési kötelezettségére.

Az alapfokú művészeti oktatáshoz az érintett települések hozzájárulását az ellátottak áránban tervezzük 2010-ben is.

A **fejlesztési célú bevételeknél** az ivóvíz távvezeték rendszerek bérbeadásából származó díjbevételekből képződő források, illetve előzetes pályázati döntésekből várható összegek a jelentősebb nagyságrendű tételek.

CÉDE pályázatot nyújtottunk be a pásztói Tittel Pál Kollégium épülete fűtését biztosító, korszerűtlen kazánház kiváltására az Észak-magyarországi Regionális Fejlesztési Tanácshoz, amely 20 millió Ft támogatásban részesült. A Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézmény és Gyermekotthon fűtéskorszerűsítésére benyújtott pályázat szintén 20 M Ft támogatásban részesült. A „Reménysugár Otthon fűtéskorszerűsítése” tárgyú pályázattal kapcsolatban a kiíró megbízásából közreműködő Észak-magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség a szakmai megfelelőségről és tartalék listára kerülésről értesített. A tanács a pályázatot érvényesnek tekinti és a tárgyévben lemondásból, visszavonásból, összköltségcsökkenésből eredő további támogatásokról 2009. december 15-éig dönt.

A **NORDA** a Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthont érintően akadálymentesítésre 8.879 e Ft, a Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban az A „pavilon” épület akadálymentesítésére 20 millió Ft pályázati támogatást ítelt meg.

A „Hollókötől Murányig kerékpáron” határon átnyúló kerékpárút-hálózat megvalósításának előkészítésére **HUSK pályázat**ot nyújtottunk be Besztercebánya önkormányzatával közösen, ahonnan 70 millió Ft körüli forrás várható.

A számított keretszámok még nem tartalmazzák, de jelezni kívánjuk, hogy a kiemelt turisztikai termék és attrakció fejlesztési pályázaton (**ÉMOP 2.1.1/A**) összesen mintegy 2 milliárd Ft támogatás elnyerésére van esélyünk.

Jogszábeli változásokból eredően az oktatási intézmények szakképzési célú átvett pénzeszközeivel sajnálatosan közvetlenül már nem számolhatunk, ezekhez a TISZK-ken keresztül jutnak hozzá az érintett intézmények.

Jelentősebb mértékű vagyonhasznosításból származó bevételt nem építettünk be a keretszámokba, ugyanakkor ismert, hogy több ingatlant meghirdettünk hasznosításra. A térségünkre jellemző, beszűkült ingatlan piaci igények miatt azonban az ezekből befolyó bevételek nagyságrendje nem kalkulálható. Amennyiben esetleg évközben ingatlan eladásra kerülne sor, úgy a befolyó bevétel döntően a pályázatok sajátérő részének kiegészítését, illetve a hiány csökkentését szolgálhatja.

Nagyságrendileg meghatározó összegű **fejlesztési célú pénzmaradvánnyal** számolhatunk a 2008. februárjában kibocsátott 1,5 milliárd Ft-os kötvényből, melyből eddig ténylegesen még csak minimális hányad került felhasználásra. Ugyanakkor a különböző pályázatoknál vállalt önrészekből **már jelentős összegű az elkötelezettség**, meghaladja az 1 milliárd Ft-ot. A valóságos kötelezettségvállalás pontos összege azonban csak az érintett pályázatok elbírálását követően válik ismertté. Továbbra is célunk, hogy a kötvény elsősorban fejlesztések megvalósulását szolgálja. A kamatbevétel várható összege is nagymértékben függ a fenntartható elkülönített keret nagyságrendjétől.

A jelentős összegű központi forrás elvonás miatt úgy ítéljük meg, hogy az már olyan mértékben veszélyezteti a folyamatos működés, a kötelező feladatellátás biztosítását, hogy az önkormányzat fizetőképességének megtartása érdekében mielőbbi tárgyalásokat szükséges folytatni úgy a számlavezető, mint a kötvényt kezelő pénzintézetekkel. A működési jellegű feladatok finanszírozhatósága érdekében várhatóan szükséges lesz a jelenlegi 800 millió Ft-os folyószámla hitelkeret megemlése.

III.

Az önkormányzat várható kiadásai

A megyei önkormányzat alapvető feladatait a ciklusprogramban megfogalmazottak végrehajtására való törekvés határozza meg. Figyelemmel azonban a központi források jelentős mértékű szűkítésére, az már most érzékelhető, hogy egyes területeken jelentős kiadáscsökkentést eredményező intézkedések megtételére lesz szükség.

A költségvetési törvénytervezetben előirányzott visszalépések az államigazgatási kiadásokat is jelentősen érintik, így az **önkormányzati gazdálkodás lehetőségeit** is tovább **korlátozzák**. Azon belül a megyei önkormányzatoknál a fix összegű támogatások minimalizálásával a változatlan nagyságrendű kötelező feladatok ellátása kerülhet veszélybe.

Tekintettel önkormányzatunk 2010. évre várható pénzügyi kondícióira, már koncepció szintjén is – a lehetőségek szerinti – fizetőképesség megtartására való törekvésre, ezáltal a kiadások még fokozottabb visszaszorítására, és csak a jelentősebb pályázati forrásokból megvalósítható fejlesztések előkészítésére lehet a hangsúlyt helyezni, természetesen kezelve a vis-maior helyzeteket is. Mindehhez elkerülhetetlen a kiadási struktúra felülvizsgálata, szinte minden területet érintően a kiadások mérséklése.

Mivel a gazdasági válságból átgyűrűződő kedvezőtlen hatások az önkormányzatunk pénzügyi lehetőségeit, kiadásait is befolyásolják – a hitelpiacok beszűkülnek, a finanszírozási költségek ezáltal emelkedhetnek – így a feladatellátáshoz elengedhetetlenül szükséges források megteremtésénél a **csak hitelből történő kiegészítés nem lehet megoldás**.

Számba véve az önkormányzat 2009. évi költségvetésének eddigi teljesítését, a feladat ellátáshoz kapcsolódó jelenlegi intézményi struktúrát, a megyei kórház továbbra is feszített, a kiszámíthatatlan finanszírozásából eredő – jelentős szállítói tartozás átütemezéssel terhelt – gazdálkodását, a kiadások mérséklése érdekében **szükségszerű és elengedhetetlen az intézményi kör átszervezésének további folytatása**, az önkormányzati kötelező és egyéb

vállalt **feladatok még hatékonyabb ellátása**. Mindezek újabb beavatkozásokat igényelnek az önkormányzati működés rendszerében.

A fejlesztések területén a pályázatok utófinanszírozásából eredően keletkezhetnek fizetési nehézségek. Ez jelentős összegű forgótőke igénybevételt jelenthet önkormányzati szinten, amire jelenleg csak a kötvényből még meglévő forráskeret nyújthat fedezetet, de annak összege is véges, lehívása a kötöttségek miatt nehézkes.

A **működési kiadásoknál** az elmúlt években átalakított intézményi rendszer hatékonysági vizsgálatát tovább kell folytatni, a tapasztalatokat az átszervezésben eddig még nem érintett területeken is hasznosítani szükséges. A szűkülő pénzügyi lehetőségek, valamint a véges hitelfelvételi korlát miatt a likviditás biztosítása érdekében a kiadások további csökkenésével kell számolni.

Az **egészségügyi** feladatellátás a Szent Lázár Megyei Kórház esetében továbbra is intézményi keretekben történik. A kórház vezetése az elmúlt időszakban rendkívül sok intézkedést hozott az intézmény gazdálkodásának stabilizálása, a működés biztosítása érdekében. Ugyanakkor a bizonytalan társadalombiztosítási finanszírozási rendszer, a jelentős összegű átutemeztett szállítói tartozások a működésben zavarokat okozhatnak. Ugyanakkor a szakmai munka színvonalának javítása érdekében élni kell mindazokkal a pályázati lehetőségekkel, amelyek elősegítik a korszerűbb, hatékonyabb egészségügyi ellátás biztosítását. A közeljövőben ez több területet is érinthet, melyhez kapcsolódóan külön napirend keretében adunk tájékoztatást.

A **szociális ágazat** ellátó rendszerében az új idősok otthona belépésével az ellátási igények kielégítése egyenletesnek ítéltető, jelentősebb sorbanállásról nem beszélhetünk.

Az elmúlt évben már jelentkező kihasználatlanságnak egy minimális mértéke továbbra is fennáll. A gondozási napok kiesésének továbbra is egyik oka a hosszadalmas beutalási procedura, a másik ok pedig az idősok halogató magatartása a beutalások alkalmával. Változás következett be a demens ellátottak felülvizsgálati rendszerében is. Tovább szigorodott a minősítés, ezáltal egyes ellátottak után már nem vehetjük igénybe az emelt szintű normatív támogatást.

Az intézmények állagából következő jelentős felújításokra, fejlesztésekre van igény, amelyek azonban csak pályázati források segítségével vállalhatók fel. Két intézményünknel NORDA pályázatból történhet felújítás, akadálymentesítés.

A **gyermekvédelmi ellátás** rendszerét jelentősen befolyásolhatja a felsőpetényi kastélyból történő „kivonulás” kérdése. Ez azonban a meghirdetett, de eddigi sikertelen értékesítés miatt úgy tűnik, rövid időn belül nem realizálódik. Az ellátotti létszám alakulása a 2009. évi eddigi tényleges gondozási napok alapján elmarad a tervezettől, ugyanakkor vannak időszakok, amikor a beutaltak száma meghaladja a rendelkezésre álló lakóotthoni kapacitás mértékét. Az önkormányzat jelenlegi, igen szűkös pénzügyi lehetőségei miatt nem lehet felvállalni a bizonytalan, olykor kiugró számú beutalások kezelésére olyan szabad kapacitási helyek fenntartását, melyek egyidejűleg jelentős többletkiadással járnak. A meglévő rendszeren belüli átcsoportosítással kell keresni a leoptimálisabb és legracionálisabb ellátást, figyelembe véve azt is, hogy a gyermekvédelmi utógondozotti ellátás ideje – a jogszabályi változások következtében – 24-ről 21 évre csökken.

Az **oktatási ágazatban** – részben az egyre csökkenő gyermeklétszám miatt – valamennyi intézménynél tovább kell folytatni a költségtakarékosabb megoldások keresését. A kötelező taneszköz és felszerelési jegyzékben foglalt előírások teljesítése a 2012/2013. tanévig halasztásra kerül. Az önkormányzat forráslehetőségeit figyelembe véve csak saját erőből az intézmények által jelzett és indokoltnak is tűnő felújítási, fejlesztési feladatok megvalósítására minimális az esély.

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását biztosító intézményhálózathoz az intézmény jelzése alapján további ellátotti létszám csökkenéssel számolhatunk. Ez csak a rendszer alapjaiban történő megváltozásával állítható meg, amelyre azonban jelenleg nincs esély.

Az **alapfokú művészeti oktatás** területén a törvénytervezet szerint a kiadásokat érintően jobban kellene érvényesíteni a térítési díjakban rejlő lehetőségeket, ugyanakkor továbbra is alapvető igényként jelentkezik a hátrányos helyzetű tanulók kedvezményes művészetoktatásának biztosítása. Országos szinten is történtek jelzések arra vonatkozóan, hogy a normatíva visszalépés veszélybe sodorhatja a feladatellátás finanszírozhatóságát, így a költségvetési törvény végszavazásáig még várható módosítás a többi oktatási normatívához történő közelítésre, ami ezen a területen is 7-8 % körüli csökkentést jelentene. Még ezzel a támogatással is a költség hatékonyság javítása érdekében keresni kell a tárgyi és személyi feltételek szükséges változtatásának lehetőségeit. A kihelyezett osztályok számának bővítésére nem látunk lehetőséget. Azok felé a települések felé pedig, ahol kihelyezett oktatás folyik, továbbra is határozott lépésekre van szükség a felmerülő kiadásokhoz való hozzájárulás kérdésében, mivel a települések fizetési készsége tapasztalataink szerint sem kielégítő.

Az előterjesztés előkészítésének időszakában Bányaterenye Város Polgármestere újból megkeresett bennünket – a jelenleg a Bányaterenye Kistérség Önkormányzatainak Többszámú Társulása által tagintézményként működtetett – alapfokú művészetoktatási feladatok átadás-átvételével kapcsolatosan. Az egyeztetések folyamatban vannak. A kérdéskörrel – szükség esetén – külön napirend keretében adunk tájékoztatást.

A **szakképzés területén** a tanulói létszám stagnálását érzékeljük. Ugyanakkor több eredményt várnánk – az önkormányzatunk részéről eddig már jelentős anyagi hozzájárulásból működő – Nógrád Megyei Szakképzés-szervezési Társulás koordinált fejlesztésektől.

Évek óta érzékelhető a **kollégiumi férőhelyek** kihasználtságának fokozatos romlása. Szintén valamennyi középiskolai kollégiumunkra jellemző az egyre csökkenő gyermeklétszám, a kollégiumi ellátást igénylők számának szűkülése. Ezen csak részben segít a AJKP programokban való részvétel, de még itt sem elég eredményes a mutató. A jobb kihasználtság érdekében szükséges lenne előre lépni a kollégiumi helyek minőségének javításában, ehhez azonban elengedhetetlenül szükséges a pályázati források felkutatása, illetve az érintett tulajdonos önkormányzatok hathatós segítsége. Ez szinte valamennyi intézményünkre jellemző, ahol városi önkormányzatoktól átvett feladatokat látunk el. Ezeknél az ingatlanoknál – ahol a tulajdonjog nem szállt át önkormányzatunkra – a szükséges és halaszthatatlan felújítási, fejlesztési feladatok megvalósításához a tulajdonos önkormányzat hathatós szerepvállalására számítunk (pl: BLSZSZK Fáy András Szakközépiskola és Kollégiuma esetében az iskola főbejáratának, tanműhelyének és tornacsarnokának felújítása, a Mikszáth Kálmán Gimnázium, Postaforalmi Szakközépiskola és Kollégium esetében az épületek felújítása, kollégium fűtőkorszerűsítése).

A **közügyűteményi, közművelődési ágazat** területén a Nógrád Megyei Múzeumi Szervezetet érintően az elmúlt időszakban a közgyűlés több alkalommal is foglalkozott a múzeum

teljeskörű felújítására és funkcióbővítésére vonatkozó elképzelésekkel és támogatta a kiemelt turisztikai attrakció fejlesztését szolgáló pályázat előkészítését és benyújtását. Egyidejűleg – és készülve a sikeres pályázatot követő új arculat kialakítására – el kell indítani az önfenntartáshoz közelítő, saját bevételt növelő, korszerűbb intézményi struktúraváltoztatásra, feladat átrendezésre. A salgótarjáni múzeumi épület rekonstrukciója keretében megvalósuló új munkástörténeti kiállítás, a Bányamúzeum földalatti és felszíni kiállító helyeinek megújítása a turisztikai vonzerő fokozásának tervezett része. A Múzeumi Szervezet mindennapi működtetésében az elmúlt időszakban több területen is kialakult gond és feszültség. Egyrészt jelentősen szűkült a régészeti ásatásokkal összefüggő munka, így számottevő bevételkiesés keletkezett. Másrészt az évek óta változatlan, megújulni nem tudó intézményi struktúra felemésztette a 2009. évre jóváhagyott finanszírozási keretet, így jelentős kiegészítő támogatásra szorult. Ez a tendencia hosszú távon nem folytatható, így indokolt felülvizsgálni és a forráslehetőségekhez igazítani a teljes szakmai feladatellátást.

A Levéltár évek óta jelzett raktár-kapacitási gondjainak megoldása anyagi feltételek hiányában továbbra is halasztódik. Most is az érzékelhető, hogy önkormányzati önerőből ez a probléma megoldhatatlan.

A kötelező megyei könyvtári feladatokat a városi feladatokkal együtt – a Balassi Bálint Megyei Könyvtárban – Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatával közösen látjuk el hosszú évek óta. Már 2009. év elején – döntő részben költségvetési okok miatt – szükségessé vált az olcsóbb üzemeltetés érdekében a megyei és városi kötelező könyvtári feladatellátás szűkített formában történő ellátásának vizsgálata. A vizsgálat eredményeként megfogalmazott feladatok végrehajtása azonban késik, így várhatóan csak 2010-től valósulhat meg a kisebb területen történő feladatellátás. Ezzel párhuzamosan nem történt meg a 2015-ig szóló Együttműködési megállapodás végleges formában történő elfogadása sem. Mindezek az időbeni csúszások fokozzák a központi források szűkítése miatt amúgy is bizonytalanra váló, megfelelő színvonalon történő könyvtári feladatellátást.

Az **Ellátó Szervezet** 2009. második félévétől több intézményünk élelmezési tevékenységét végzi. Az eddigi visszajelzések pozitívak, önkormányzati szinten egy racionálisabb feladatellátást irányoznak elő. Az itt szerzett tapasztalatokra alapozva tovább szükséges gondolni az intézményeknél az egyéb hasonló jellegű kiegészítő tevékenységek, mint pl. a takarítás, mosodai ellátás, karbantartási feladatok kiszervezését, esetleges gazdasági társaság keretében történő összevont ellátását. Ezt egyrészt a közalkalmazotti törvényből eredő köztételek oldása, másrészt a hatékonyabb feladatellátásra való törekvés teszi indokolttá.

Általánosságban elmondható, hogy **az intézmények működési kiadásain** belül továbbra is a legjelentősebb volument a **személyi juttatások** és annak járulékai képviselik. A költségvetési törvényjavaslat **az illetmények és juttatások** vonatkozásában az alábbi információkat tartalmazza:

- a közalkalmazottak bértáblája és az illetménypótlék számítási alapja a 2009. évivel azonos;
- a köztisztviselői illetményalap változatlanul 38.650 Ft;
- a közoktatásban a kiemelt munkáért járó kereset-kiegészítés számítási alapja továbbra is 5.250 Ft/fő/hó;
- a pedagógusok szakkönyvvásárlásának összege 10.000 Ft-tal csökken, 2010-ben 4.000 Ft/fő/év összeget kell biztosítani;

- a gyermekvédelmi törvény szerint fizetendő nevelőszülői díj legalacsonyabb összege gyermekenként, fiatal felnőttként 15.000 Ft/hó, amely nem változik.

A járulékok körében változnak a közteher mértékek, a 29 %-os társadalombiztosítási járulék 27 %-ra csökken, a 3 %-os munkaadói járulék és az 1.950 Ft/fő/hó az egészségügyi hozzájárulás megszűnik.

A közsférában a 13. havi illetmény megszűnését követően egy fokozatos reáljövedelem csökkenés érzékelhető, ami várhatóan 2010-ben tovább folytatódik. Ezidáig költségvetési szinten még nem zárult le – a 13. havi illetmény helyébe lépő, 2009-ben részben központosított előirányzatból, részben járulék megtakarításból képződő – kereset-kiegészítések 2010. évi finanszírozásának kérdése. A jogszabályi változásokból eredően az erre jogosultak köre is egyre szűkül, 2009. júliusától ilyen címen jövedelem kiegészítésben már csak a 149.000 Ft havi jövedelem alatti munkavállalók részesültek.

A kötelező legkisebb munkabérről (minimálbér) a tárgyalások még nem zárultak le, illetve a közalkalmazotti körben az illetménypótlék számítási alapja ismereteink szerint változatlan mértékű.

A jelenleg hatályos jogszabályok alapján intézményi és hivatali szinten is a személyi juttatáson belül ösztönző keret képzése kötelező, ennek mértéke az előző évi bázis keresettőmeg 2 %-ának megfelelő összeg. A köztisztviselői kört érinti, hogy a várható Ktv. módosítás bevezeti az ún. cafetéria rendszer fogalmát, melynek végrehajtásához módosítani szükséges a közszolgálati szabályzatot.

A végleges költségvetés összeállításánál a személyi kiadásokat érintően alapvetően csak a jogszabályokból eredő kötelezettségek biztosítását lehet célként megfogalmazni (kötelező átsorolások, iskolai végzettség megszerzése esetén történő bérrendezés). Az adható juttatások adókötelessé válásával ezen a területen is visszalépésre kell számítani.

Mivel a működési kiadások döntő részét a személyi juttatások teszik ki, ezért annak finanszírozhatósága érdekében tovább kell keresni azokat a belső szervezeti lehetőségeket, amelyek ezen a területen megtakarításokat eredményezhetnek. Ehhez azonban elengedhetetlenül szükséges a központi szakmai jogszabályokban előírt kööttségek részbeni oldása.

Mint ahogy már előzetesen is jeleztem, költség-, haszon és hatékonysági számításokkal alátámasztva elő kell készíteni a további kiegészítő tevékenységek kiszervezését, átalakítását, így meg kell vizsgálni a takarítás, karbantartás, mosodai ellátás más módon történő ellátásának feltételrendszerét. A feladat átszervezésből következő létszámcsökkentések egyszeri pénzügyi kezelésére egyrészt az e célra elkülönített központi előirányzatból nyerhető pályázati támogatás, illetve tervezés szintjén erre elkülönített célkeret képzése is indokolt.

Létszámstruktúra vonatkozásában jelenleg nem számolunk csökkenéssel, ugyanakkor **létszámbővítésekre sincs lehetőség.** Erre csak rendkívül indokolt esetben, teljes mértékben biztosítható forrással lefinanszírozott új belépő feladat ellátása esetén kerülhet sor. Ugyanakkor a feladatok újragondolásával, az átszervezések megvalósításától hosszútávon a közsférában foglalkoztatottak csökkenésével számolhatunk. Költségtakarékos és a létszámgazdálkodásban kialakult feszültség részbeni enyhítését szolgálhatja a különféle közcélú programban résztvevők foglalkoztatása, mellyel az utóbbi időben egyre több intézményünk

él. Az ilyen jellegű foglalkoztatás azonban továbbra is csak akkor támogatható, ha nem jár többlettámogatási igényvel.

Dologi kiadások növekedésére – a korábbi évekhez hasonlóan – a központi állami támogatások, átengedett bevételek 2010. évben sem tartalmazzak plusz-forrásokat. Ugyanakkor indokolt megjegyezni, hogy a 2009. júliusi áfa növekedés hatása több tízmillió Ft többletkiadást okoz az intézményhálózat működésében. A kormányzat gazdaságpolitikai jelzése szerint a 2009. évi átlagos infláció várhatóan 4,5 % körül alakulhat. 2010. évre 4,1 % átlagos drágulási ütem prognosztizált. A dologi kiadásokhoz – figyelemmel a központi források változására is – a tervezett inflációtól jelentősen kisebb mértékű finanszírozás változást lehet felvállalni. Mivel az intézményi saját források és azok növelésének lehetősége több esetben igen szűkös és korlátozott, ezért egyes dologi kiadásoknál visszalépéssel is számolni kell. Minden intézménynél elsődleges követelmény a folyamatos üzemeltetés biztosítása, a feladatok még megfelelő színvonalon történő ellátása.

Mivel korlátozott lehetőségekkel kell szembe nézni, ami csak visszafogott feladat ellátást jelenthet, így a koncepció szintjén – a kötelezően ellátandó feladatok mellett – indokolt korlátozni az olyan **egyéb célok támogatását**, amelyek igaz, hogy a megye társadalmi életéhez kapcsolódó programok megvalósítását segítik elő, de a várható pénzügyi lehetőségek miatt az előző időszakban megszokottól kisebb összegben vállalhatók fel. A szűkítés érinti az önkormányzat által létrehozott alapítványok támogatását, az egyéb önként vállalt feladatokat, mindamellett kiemelt szerepet szánva egy-két fontos célnak, mint pl. a hagyománnyá váló szeptember 20-i Megyenap megrendezése, a Folklór Fesztivál támogatása, a Nógrád-ban élő fiatalokat érintő ösztöndíj rendszer fenntartása, a nógrádi identitás fejlesztés keretében megkezdett programok, kiadványok, szűkített mértékben történő további folytatása.

A szűkülő források ellenére, Nógrád megye kitörési pontjaként a **megye idegenforgalmának fejlesztésével**, a megye ismertségének bővítésével kapcsolatos feladatokkal a közgyűlés már a közelmúltban is több alkalommal foglalkozott. Folyamatban van a turisztikai desztinációs menedzsment munkaszervezetének létrehozása. Az ehhez szükséges önerő biztosításával már a koncepció szintjén is számolni kell.

A megyében működő cigány és szlovák területi kisebbségi önkormányzat működtetésével összefüggő kiadások támogatására a költségvetési törvénytervezet 5. számú mellékletében szereplő, a helyi önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzat tartalmaz keretösszeget. A támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályai 2008-ban kerültek meghatározásra. A koncepció szintjén a 2009. évihez viszonyított, előzetesen számított összegekkel kalkulálunk, a végleges költségvetés összeállításánál azonban a központi források részletesebb ismeretében számolhatunk majd pontosabb előirányzattal.

Fejlesztési, felújítási feladatoknál kiemelt feladatként a már megkezdett fejlesztési, felújítási munkák befejezését, a pályázati forrásokból támogatható és nyertes programok megvalósítását lehet célul kitűzni, az önerő kötvénykibocsátásból keletkezett bevételből történő biztosításával.

Kiemelten kell kezelni a megnyílt EU-s források megszerzését megalapozó fejlesztési elképzelések, projektek előkészítését:

A **kiemelt turisztikai termék és attrakció fejlesztés** keretében az ipar- és bányáštörténetet bemutató, továbbá a palóc témapark Hollókőn megvalósítandó fejlesztésének előkészítésére, pályázat benyújtására megbízást adtunk az INNO-NIVO Kft-nek. A Bányamúzeum földalatti kiállítóhelyének és a Nógrádi Történeti Múzeum épülete korszerűsítésének megtervezésére a szerződések előkészítése folyamatban van.

A Nógrádi Történeti Múzeum, a Bányamúzeum felszíni kiállítóhelye korszerűsítése, kiállítás létrehozása ÉMOP 2.1.1/B pályázatból, 427 millió Ft összköltséggel, 70 millió Ft saját erő felhasználásával valósulhat meg. A pályázat 2009. október 15-én benyújtásra került. Szintén pályázatból jöhet létre a Tiribesi Bányászati Skanzen és kiállítás, melynek várható összköltsége 120 millió Ft-ot meghaladó összeg, a vállalt önrész 6 millió Ft.

A „Hollókőtől Murányig kerékpáron” határon átnyúló kerékpárút-hálózat megvalósításának előkészítésére az önkormányzatunkat érintő, 73 millió Ft-ot meghaladó költséghez 3,6 millió Ft körüli önerőt kell biztosítani.

A Szent Lázár Megyei Kórházat érintően a sürgősségi betegellátás fejlesztésére benyújtott pályázaton túl a TIOP 2.2.4/09/1 jelű „Struktúraváltoztatást támogató infrastruktúrafejlesztés a fekvőbeteg szakellátásban” és a TIOP 2.2.5/09/1 jelű „Korszerű regionális onkológiai hálózat kialakítása” című uniós pályázatokban történő sikeres részvétel hosszútávon biztosíthatná az intézménynél a magas színvonalú szakmai munkát. A projektekhez szükséges önerő a költségvetésből elkülönített keret terhére vállalható fel.

A közgyűlés Balassagyarmat Város Önkormányzatával kötött megállapodás alapján az irodalomtörténeti gyűjtemény végleges elhelyezésére és további funkciók kialakítására, a Nógrádi Identitás Háza megvalósítására közös pályázatot nyújtott be az ÉMOP-2009-2.1.1/B turisztikai attrakciók fejlesztésére nyújtható támogatás elnyerésére. A 266 millió Ft összköltségű projekthez 20 millió Ft önerőt vállalt, ebből 4,7 millió Ft az előkészítési költségekre 2009-ben felhasználásra kerül. Nyertes pályázat esetén a fennmaradó 15,3 millió Ft biztosítására vállaltunk kötelezettséget.

A berceli Harmónia Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon teljeskörű akadálymentesítésének várható kiadása 11,1 millió Ft. A diósjenői Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon A „pavilon” épület akadálymentesítésének tervei 2008-ban elkészültek, a program tervezett megvalósítása 27 millió Ft összköltségű.

Pásztó Város Önkormányzat gesztorságával valósulhat meg a kéttannyelvű gimnázium épületében az alap megerősítése és a homlokzat színezése mintegy 25 millió Ft értékben, a zeneiskola épületének külső színezése, nyílászárók cseréje 20 millió Ft körüli értékben.

A Tittel Pál Kollégium épületének fűtése a város tulajdonában lévő korszerűtlen kazánházból, távvezetéken keresztül történik. 2008-ban I. ütemként leválasztásra kerültek a Dózsa és Gárdonyi iskolák. 2009-ben a program folytatásaként a kollégium 27 millió Ft forrásigényű önálló fűtésének kialakítása kezdődhet el. A közbeszerzési eljárást követően a megvalósítás tervezett kezdése 2010. nyarán várható. A pályázati önrész biztosításához a tulajdo-

nos Pásztó város és a fenntartó megyei önkormányzat 50%-50%-os mértékű hozzájárulása szükséges.

A pásztói Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézmény és Gyermekek otthon fűtése korszerűsítésére pályázatból 46,4 M Ft összköltségű korszerűsítésre kerül sor. A 2009-ben megindítandó közbeszerzési eljárás eredményeként a megvalósítás tervezett kezdése 2010. nyarán várható. A beruházáshoz 26 millió Ft önrész szükséges.

A fejlesztési feladatok között kiemelten szükséges kezelni az épületek energiafogyasztásának csökkentését, a világítási és fűtési rendszerek korszerűsítését. Ehhez meg kell vizsgálni a rendelkezésre álló pályázati lehetőségeket, esetleg a „Szemünk Fénye Program”-hoz való csatlakozás feltételeit.

Az intézmények által jelzett és szükségesnek ítélt nagyobb volumenű építési felújítási munkák megvalósítása érdekében további pályázati forrás felkutatása indokolt, többek között:

- a Reménysugár Otthon korszerűsítésére, ami magában foglalja a pavilonok és az anyaszálló belső átalakítását, az intézmény teljeskörű akadálymentesítését, a homlokzatok és lapostetők felújítását, valamint a fűtése korszerűsítését,
- a Fáy András Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiumban a tornacsarnok tetőfedésének teljes felújítására, az iskola főépületének főbejárati előtető veszélyelhárítására, és az Orgona úti tanműhely lapostető szigetelési munkáinak elvégzésére,
- a Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium épületének teljes fűtése korszerűsítésére, a víz-, és csatorna hálózat felújítására, valamint a főépület lapostető szigetelésére és homlokzat felújítására, a nyílászárók cseréjével,
- a Liphay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégiumnál évek óta húzódó „A” jelű és a kollégiumi épület homlokzati csapadékcatornáinak cseréjére,
- a Váci Mihály Gimnázium épület teljes tetőfelújítására, homlokzat felújításra és nyílászárók cseréjére,
- a Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tetőtér beépítésére és a meglévő épület átalakítására az oktatás körülményeinek javítása érdekében,
- a Nógrád Megyei Levéltár „C” épület melletti támfal megerősítésére, valamint az épület akadálymentesítésének megoldására, a raktározási gondok enyhítésére.

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézetben a könyvtári feladatok racionalizálásával kapcsolatos átalakítási, fejlesztési feladatok 18 M Ft-ra tervezett összköltségéből 9 M Ft a megyei hozzájárulás. A Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötendő megállapodás egyeztetésének elhúzódása miatt a kiadás várhatóan 2010. évre áthúzódik.

A beterjesztett koncepció felújításokra vonatkozó számszaki része azonban csak töredék részben – a pályázatok önerejéhez és tervezési feladatokhoz – tartalmaz előirányzatot az intézmények részéről jelzett igényekhez képest. Ezeknek a javaslatoknak a megvalósíthatósága távol áll a lehetőségektől, ugyanis azok összességében milliárdos nagyságrendűek. 2010-ben még pályázati források feltárásával is csak az igények kis töredékének kezelésére nyílhat lehetőség. Azonban a pályázatból megvalósítható feladatoknál is kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a megvalósulást követően az üzemeltetés többletköltséggel ne járjon, így indokolt a racionálisabb ellátási formák keresése, ugyanakkor megfontolandó és a jelenlegi pénzügyi lehetőségekhez igazítandó a szociális ellátás területén a kitagolási program folytatása.

A működést veszélyeztető vis-maior helyzeteket azonban soron kívül és egyedileg szükséges kezelni.

IV.

A költségvetés kialakításához szükséges intézkedések

Az előzőekben jelzett források és az ellátandó, megvalósítandó feladatok, valamint a már ismert kötelezettségek számba vétele alapján **2010. évre néhány kiemelt célt indokolt megfogalmazni.**

Ezek közül egyik legfontosabb az **önkormányzat pénzügyi-likviditási helyzetének** minél zökkenőmentesebb **biztosítása**, fizetőképességének megtartása az önkormányzat **kötelező feladatainak ellátásával** egyidejűleg.

2010. évben is kiemelten kezelendő az EU-s pénzek megszerzéséhez szükséges projektek előkészítése, a lehetőség szerinti, **rangsorolt pályázatok** benyújtása. Fejlesztések területén a határozati javaslatban megfogalmazottak szerint elsődlegesen a pályázati forrásokból megvalósuló, már előkészítés alatt álló, illetve halaszthatatlan beruházások megvalósítását kell biztosítani.

Folytatni kell a megyei tulajdonban lévő **vízi közmű rendszer szolgalmi, illetve tulajdonjogi rendezését.**

A tovább súlyosbodó pénzügyi helyzet indokolttá teszi a már megkezdett intézményi-, és az egyéb önkormányzati kötelező feladatok ellátását biztosító **szervezeti struktúra – költségmegtakarítást eredményező – további átalakítását.** Ezen tervezett intézkedések szintén a határozati javaslatban kerülnek részletezésre.

Az elmúlt időszak tapasztalatait, valamint a korábbiaktól szűkebb pénzügyi lehetőségeket figyelembe véve kell a **közös működtetéssel összefüggő megállapodásokat** az érintett települési önkormányzatokkal egyeztetni.

A jelentős forráshiányra tekintettel egyes területeken fel kell függeszteni, más területeken vissza kell lépni a megyei önkormányzat nem kötelező feladatainak finanszírozásából.

E megfogalmazott súlyponti célok, feladatok az elkövetkező hónapokban valamennyi érintettől előrelátó, átgondolt és hatékony kezdeményezéseket, azok halogatástól mentes végrehajtását teszik indokolttá.

A jelenlegi ismeretekre alapozottan a beterjesztett koncepció tartalmazza mindazokat az alapelveket, iránymutatásokat, végrehajtási szempontokat, amelyek alapján a végleges költségvetés kialakítható.

A közgyűlés munkatervének kialakítása során figyelembe kell venni a költségvetési kényszer hatását. A 2009. évi költségvetésünkben a kiadások közel 1 Mrd Ft-tal meghaladták bevételeinket. Jelenleg az látható, hogy a hiánycsökkentést eredményező többletbevételek, a kiadások visszaszorítása, illetve egyes előirányzatok nem teljesülése hatására az év végét

650 M Ft körüli folyószámlahittel fogjuk zárni. A jelenlegi intézményi struktúra kiadási szükségletének, a kötelezettségeknek és az önként vállalt feladatok változatlan szinten tervezett kiadásainak, valamint a bevétel kieséseknek a következménye 2,1 Mrd Ft-ot meghaladó működési jellegű hiány.

V.

Összefoglaló

Összességében az egy éve kialakult globális pénzügyi, gazdasági válság érezteti hatását a 2009. évi költségvetés végrehajtásában, áttételekkel, de jelentősen befolyásolta önkormányzatunk gazdálkodását, pénzügyi lehetőségét. A 2010-re tervezett – jelentős nagyságrendű – központi forrásszűkítés csak tovább mélyíti a már eddig is feszített likviditási helyzetünket, rányomja bélyegét a 2010. évi önkormányzati feladatellátás színvonalára.

A közszférát érintően a bérek nem növekednek, sőt jövedelem visszaeséssel kell számolni a beszűkült kereset kiegészítések, és megadózott adható juttatások miatt. A jogszabályi változásokból eredő járulék megtakarítások pedig már figyelembevételre kerültek a csökkentett normatívák összegében.

A hitelfelvételi lehetőség korlátozott, a finanszírozási kiadások jelentősen emelkedhetnek, a számított hiány mértéke jelentősen függ még az év végéről áthúzódó folyószámlahitel tényleges összegétől is.

Az már most látszik, hogy a megszokott ütemterv – azaz februári költségvetési rendeletalkotás – egy-két hónapi súlyos késedelmet eredményezne, ami még több finanszírozási nehézséget okozhat. Ez alapján az üléstervben kezdeményezem a januári költségvetési rendelet alkotást.

Az előzetesen kalkulált hiány nagysága önkormányzatunkat a kiadások drasztikus csökkentésre irányuló intézkedések megtételére kényszeríti.

A ciklusbeszámoló keretén belül fogunk számot adni az elmúlt években megtett intézkedésekről. Azt azonban már most szükséges hangsúlyozni, hogy míg 2006-ban 680 millió Ft körüli hiányt kellett kezelni, most annak háromszorosára kell megoldást keresni.

A 2007. évtől szinte folyamatosan megtett átszervezések, integrációk, optimalizálási intézkedések hatása ellenére úgy ítéltető meg, hogy a központi források várhatóan 800 millió Ft-ot meghaladó csökkenése miatt a gazdálkodási körülményeink tovább romlanak, likviditási helyzetünk várhatóan súlyosbodni fog.

A már meglépett intézkedések nélkül önkormányzatunk olyan adósságspirálba kényszerült volna, amely hosszú távon kezelhetetlen.

Hangsúlyozni szükséges, mivel önkormányzatunk döntő részben csak a központilag biztosított forrásokkal tudja feladatait ellátni, így e forrásokra alapozva lehet a működtetés lehetőségét számba venni. Ezért indokolt úgy a kötelező feladatok ellátásánál, mint az önként vállalt feladatoknál a kiadásokat lehetőség szerint visszaszorítani. Ehhez a határozati javaslatban megfogalmazott célok végrehajtására kell helyezni a hangsúlyt.

A fentiek alapján javaslom, hogy a határozati javaslatban megfogalmazott fő rendező elvek alapján, a kiemelten kezelt feladatokat figyelembe véve kerüljön a 2010. évi költségvetés tervezete összeállításra.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat támogatására.

HATÁROZATI JAVASLAT

Nógrád Megye Önkormányzatának 2010. évi költségvetési koncepciójára

1. A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése Nógrád Megye Önkormányzata 2010. évi költségvetési koncepcióját megtárgyalta és elfogadja. A határozat háttérszámításait az 1-2. számú mellékletek tartalmazzák.

A testület megállapítja, hogy

- A működőképesség és a hitelképesség jogszabályi feltételrendszerének figyelembe vételével a hiány összege – a végleges költségvetési tervezet összeállításánál – lehetőség szerint 1.500 millió Ft-ot ne haladja meg. Ennek érdekében elsődleges szempont és prioritást élvez a költségvetés összeállításánál és végrehajtásánál a likviditás megőrzése.
 - a nehéz pénzügyi helyzetre tekintettel az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak olyan átgondolását és intézkedések megtételét igénylik, amelyek a várható bevételek és kiadások jelenlegi, nagymértékű aránytalanságát lehetőség szerint kezelik;
 - a költségvetés kialakításánál – figyelemmel a kötelező feladatok ellátására, a felvállalt kötelezettségek teljesítésére, a hitelképesség megtartására – kiemelt cél a még kezelhető színvonalú működés biztosítása, a folyamatos likviditás megőrzése, ehhez szükség szerint a számlavezető pénzügyi intézménynél a folyószámlahitel-keret megemelése.
2. A közgyűlés a végleges költségvetés összeállításánál – tekintettel az 1. pontban foglaltakra – az alábbi fő rendező elveket tartja kiemelten fontosnak.
 - Legfontosabb az önkormányzat pénzügyi-likviditási helyzetének minél zökkenőmentesebb biztosítása, fizetőképességének megtartása, az önkormányzat kötelező, közvetlen ellátottakat érintő feladatainak ellátása.
 - 2010. évben is kiemelten kezelendő a megnyílt EU-s források megszerzését megalapozó fejlesztési elképzelések, projektek előkészítése, a kiemelt turisztikai termék és attrakció fejlesztési pályázatokra a közgyűlés által már előzetesen rangsorolt pályázatok benyújtása (témái: Múzeum rekonstrukciója, a Bányamúzeum földalatti és földfeletti kiállító helyeinek korszerűsítése, Hollókő Palóc témapark kialakítása, kérekpárút tervezése).
 - Fejlesztések, felújítások területén elsődlegesen a pályázati forrásokból megvalósuló, már előkészítés alatt álló, illetve a zavartalan intézményi működéshez legsürgősebb beruházások megvalósítását kell biztosítani, így:
 - elsősorban a már kedvező elbírálásban részesült pályázatok befejezését (a pásztói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekegészségügyi Központ és a Mikszáth Kálmán Gimnázium és Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium fűtéskorszerűsítései),
 - a Szent Lázár Megyei Kórház érintően a sürgősségi betegellátás fejlesztésére benyújtott pályázaton túl a TIOP 2.2.4/09/1 jelű „Struktúraváltoztatást támogató infrastruktúrafejlesztés a fekvőbeteg szakellátásban” és a TIOP 2.2.5/09/1 je-

- lú „Korszerű regionális onkológiai hálózat kialakítása” című uniós pályázatokban történő részvételt,
- a Pásztó Város Önkormányzata által benyújtott ÉMOP pályázatból intézményeinket érintően felvállalt önrész biztosítását,
 - a Balassagyarmat Város Önkormányzata által koordinált Aininger-ház funkcióbővítését,
 - a diósjenői Dr. Göllesz Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthonban keletkezett szennyvíz kezelésének megoldását,
 - az épület állomány energiafogyasztásának, üzemeltetési költségeinek csökkentésére és az esélyegyenlőség biztosítására irányuló fejlesztések megvalósítását,
 - a balassagyarmati Reménysugár Otthon fűtőkorszerűsítését,
 - a bátonyterenyi BLSZSZK Fáy András Szakképző Iskola és Kollégium tornaterem tetőfelújítását,
 - a Balassi Bálint Megyei Könyvtár átalakításának befejezését Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatával együttműködve,
 - a Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tetőfelújítását,
 - a megyei tulajdonban lévő vízi közmű rendszer szolgalmi, illetve tulajdonjogi rendezését.
- A kiemelt fejlesztési, felújítási feladatokhoz szükséges önerő a kötvénykibocsátásból keletkezett bevétel terhére tervezhető.
 - Pályázati forrásokra alapozva és élve a pályázatok adta lehetőségek maximális kihasználásával, kiemelt figyelmet kell fordítani Nógrád megye turisztikai vonzerejének növelésére, a megye népszerűsítésére, a turisztikai desztinációs menedzsment munkaszervezetének működtetésére.
 - A tovább súlyosbodó gazdálkodási folyamatok indokoltá teszik a már megkezdett intézményi és az egyéb önkormányzati kötelező feladatok ellátását biztosító **szervezeti struktúra – költségmegtakarítást eredményező – további átalakítását**. Többek között:
 - Valamennyi ágazatot érintően felül kell vizsgálni a szakmai létszámok módosításának, a részmunkaidős foglalkoztatás bővítésének lehetőségét.
 - Mielőbb meg kell vizsgálni az intézményeknél az egyes kiegészítő tevékenységek (pl.: takarítás, mosoda, őrzés-védelem) más formában történő ellátásának lehetőségét (a vállalkozásba adás, az intézményi kereteken belül egymás közötti szolgáltatásvásárlással történő ellátás, vagy gazdasági társasági működési forma bevezetésének előnyeit, hátrányait).
 - Az intézményeknél felül kell vizsgálni a beszerzési, szolgáltatási szerződéses kötelezettségeket, keresve az azokban rejlő megtakarítási lehetőségeket.
 - Keresni kell a további intézményi összevonásokra a megoldásokat, ágazati kereteken belül az önállóan működő intézményekre vonatkozóan, illetve a gazdálkodást érintően az önállóan működő és gazdálkodó intézmények egészét tekintve.
 - Fokozottabb figyelmet kell fordítani a gyermekvédelmi rendszer és a szociális rendszer közötti átjárhatóság megteremtésére (korhatárok betöltését követő átírányítások felgyorsítása)
 - A múzeumi tevékenység módosítása pályázat függő, az egyidejűleg érintheti az intézmény struktúrájának változtatását is.
 - A forráslehetőségeket figyelembe véve és a költség-hatékonyság elemzése alapján meg kell vizsgálni a múzeumi és könyvtári hálózat nyitvatartási idejének szűkítését.

- A Rózsavölgyi Márk Alapfokú Művészetoktatási Intézménynél nem tervezzük új kihelyezett osztályok indítását, azonban aktualizálni szükséges az érintett települési önkormányzatokkal megkötött, a kihelyezett osztályok kiadásai tehervállalásának megosztása céljából létrejött megállapodásokat. Határozottabb lépésekre van szükség a térítési díjak rendszerének felülvizsgálatában, a felmerülő kiadásokhoz való hozzájárulás kérdésében, mivel a települések fizetési készsége nem kielégítő. A jelenlegi fizetési morált is figyelembe véve át kell gondolni a kihelyezett osztályok centralizálásának kérdését is.
- Valamennyi oktatási intézménynél hatékonyabb intézkedéseket kell tenni a költségvetési törvény általi finanszírozás szempontjából kedvezőbb osztálylétszámok kialakítására, a szakoktatási intézményeknél a képzési párhozamosságok mielőbbi megszüntetése érdekében.
- A gyermekvédelem területén vizsgálni kell továbbra is a Felsőpetényből történő „kivonulást”, az olcsóbb ellátási forma felé történő nyitást (hagyományos és hivatásos nevelőszülői hálózat vizsgálata).
- Fokozott intézkedéseket kell tenni a használaton kívüli vagyontárgyak hasznosítására, ennek hiányában az önkormányzati kötelező feladatellátás körébe történő bevonására.
- Az elmúlt időszak tapasztalatait, valamint a korábbiaktól szűkebb pénzügyi lehetőségeket figyelembe véve koncentráltabbá kell tenni és szűkíteni szükséges a megyei önkormányzat nem kötelező feladataira fordított összegeket.
- 2010 évre vonatkozóan át kell értékelni az önkormányzat által alapított Mecénás és a Nógrád Sportjáért Alapítványok támogatásának esetleges felfüggesztését.
- A végleges költségvetés összeállításáig szükséges Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatával a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet közös üzemeltetésére vonatkozó megállapodások megkötése.
- Ugyancsak egyeztetést szükséges folytatni a megyei önkormányzat által működtetett, de városi önkormányzatok tulajdonában maradt intézményi épületek felújításához szükséges anyagi hozzájárulásokról (Balassagyarmat, Bátortereny, Szécsény, Pásztó).
- A bérek fedezetének biztosítása érdekében továbbra is folytatni kell a garantált illetményen felüli, munkáltatói jogkörben nyújtott adható bérelemek, pótlékok megszüntetését, kivéve a 105/2008.(IX.25.) Kgy. határozat 4. pontjában biztosítottakra.
- A végleges költségvetés összeállításáig felül kell vizsgálni és javaslatot kell kidolgozni az Szja., valamint a Kjt., Ktv. törvények közelmúltban elfogadott, illetve tervezett változásából eredően a közszférát érintő személyi juttatásokra, egyéb adható juttatási elemekre, törekedve a jogszabályi kereteken belüli legoptimálisabb megoldás alkalmazására.
- 2010. januártól a havi munkabér legkésőbb az adott hónap 5. napján kerüljön „indításra”.

A közgyűlés utasítja a megyei főjegyzőt, hogy a fenti rendező elvek figyelembe vételével készítse elő a 2010. évi költségvetés tervezetét. A likviditás biztosítása érdekében az indokolt szerződés módosításokról folytasson tárgyalásokat a számlavezető és kötvényt kezelő pénzintézetekkel.

Határidő: a végleges költségvetés összeállításáig, illetve értelemszerű

Felelős: dr. Barta László, megyei főjegyző

3. A közgyűlés utasítja az intézmények vezetőit, hogy az 1-2. pontban foglaltak az intézményi költségvetések tervezésénél kerüljenek érvényesítésre.

Határidő: értelemszerű

Felelős: intézmények vezetői

4. A közgyűlés utasítja elnökét, hogy az önkormányzat 2010. évi költségvetéséről szóló javaslatot a 2010. januári ülésére terjessze be.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

5. A közgyűlés utasítja elnökét, hogy az intézmények bevonásával vizsgálja meg az épületek energiafogyasztásának csökkentése érdekében, a világítási és fűtési rendszerek korszerűsítéséhez, a „Szemünk Fénye Program”-hoz való csatlakozás lehetőségét, és erről a testületet a 2009. decemberi ülésén tájékoztassa.

Határidő: értelemszerű

Felelős: Becsó Zsolt, a közgyűlés elnöke

Salgótarján, 2009. november 11.

Becsó Zsolt
megyei közgyűlés elnöke

Nógrád Megye Önkormányzatának
tervezett mérlege
(2010.évi koncepció)

1.sz. melléklet

Ssz.	Bevételek	2009. évi eredeti ei.	2009. évi IV.mód.ei.	2010. évi konceptió	Változás 2010/2009.	
					Eredeti ei.-hoz	Mód.ei.- hoz
					%	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Intézményi működési bevételek	1 666 821	1 788 228	2 030 292	122	114
2.	Társadalombizt. Alaptól átvett pénzeszköz	4 321 558	4 321 558	4 314 383	100	100
3.	Állami támogatás	2 717 980	2 717 978	2 417 949	89	89
4.	Átengedett SZJA bevétel	567 252	567 252	198 283	35	35
5.	Egyéb önkormányzati bevételek	1 526 330	2 063 738	1 326 876	87	64
6.	Működési célú pénzmaradvány	144 096	424 895	227 518	158	54
Működési bevételek		10 944 037	11 883 649	10 515 301	96	88
7.	Működési hitelműveletek bevételei					
I.	Működési bevételek összesen	10 944 037	11 883 649	10 515 301	96	88
8.	Intézményi fejlesztési bevételek	28 833	46 141	23 000	80	50
9.	Címzett támogatás	133 327	133 327		-	-
10.	Támogatási értékű felhalmozási bevételek	63 322	120 259	141 630	224	118
11.	Egyéb fejlesztési célú bevételek	70 781	127 156	71 037	100	56
12.	Fejlesztési célú pénzmaradvány	1 497 500	1 545 323	1 343 125	90	87
Fejlesztési bevételek		1 793 763	1 972 206	1 578 792	88	80
13.	Fejlesztési célú hitelműveletek					
II.	Fejlesztési bevételek összesen	1 793 763	1 972 206	1 578 792	88	80
III.	Bevételek összesen	12 737 800	13 855 855	12 094 093	95	87
IV.	Hiány összesen	999 681	866 527	2 122 957	212	245
Bevételek mindösszesen		13 737 481	14 722 382	14 217 050	103	97

E Ft

Ssz.	Kiadások	2009. évi eredeti ei.	2009. évi IV.mód.ei.	2009. évi konceptió	Változás 2010/2009.	
					Eredeti ei.-hoz	Mód.ei.- hoz
					%	
8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
1.	Személyi juttatások	5 167 278	5 403 561	5 222 652	101	97
2.	Munkaadót terhelő járulékok	1 650 369	1 716 928	1 365 702	83	80
3.	Dologi kiadások	4 493 874	4 983 030	5 139 633	114	103
4.	Ellátottak pénzbeli juttatása	28 045	28 045	33 564	120	120
5.	Működési célú kamatok	47 000	62 187	55 000	117	88
6.	Egyéb működési célú kiadások	128 052	127 325	151 707	118	119
7.	Általános tartalék	20 000	20 000	20 000	100	100
Működési kiadások		11 534 618	12 341 076	11 988 258	104	97
8.	Működési hitelműveletek kiadásai	409 100	409 100	650 000	159	159
I.	Működési kiadások összesen	11 943 718	12 750 176	12 638 258	106	99
9.	Felújítások	199 738	161 758	375 288	188	232
10.	Felhalmozási kiadások	429 391	627 967	608 234	142	97
11.	Egyéb fejlesztési célú kiadások	13 000	50 834	45 270	348	89
12.	Fejlesztési tartalék	1 001 735	981 735	550 000	55	56
Fejlesztési kiadások		1 643 864	1 822 294	1 578 792	96	87
13.	Fejlesztési hitelműveletek kiadásai	149 899	149 912		-	-
II.	Fejlesztési kiadások összesen	1 793 763	1 972 206	1 578 792	88	80
III.	Kiadások összesen	13 737 481	14 722 382	14 217 050	103	97
Kiadások mindösszesen		13 737 481	14 722 382	14 217 050	103	97

Nógrád Megye Önkormányzata
2009. és 2010. évi állami támogatásának összehasonlítása

E Ft.

2009.évi normatíva	2009. évi összeg	2010. évi összeg	Különbség
Igazgatási és sportfeladatok	32 165 850	83 356 448	51 190 598
Megyei közműv.közügyűjt.feladatok	162 830 220	69 939 350	- 92 890 870
Megyei önk. Igazgatási, sport-és kult.felad.összesen	194 996 070	153 295 798	- 41 700 272
SZJA egységesen	370 000 000		- 370 000 000
SZJA megye lakosságszáma után	25 732 680	25 517 280	- 215 400
SZJA megyei fenntartású intézmények ell.után	171 519 320	172 765 868	1 246 548
EGYÉB ÖSSZESEN (3.sz.melléklet)	762 248 070	351 578 946	- 410 669 124
			-
Területi gyermekvéd.szakszolg.	27 647 503	27 647 503	-
Időskorúak nappali intézményi ellátása	2 485 400		- 2 485 400
Gyermekvédelmi különleges és spec.ellátás	114 106 600	89 331 500	- 24 775 100
Fogyatékos szem.pszich.,szenv.betegek ell.	600 036 900	543 647 250	- 56 389 650
Demens betegek ellátása	96 856 350	74 618 250	- 22 238 100
Otthont nyújtó ellátás	117 036 750	98 287 000	- 18 749 750
Utógondozói ellátás	57 564 100	48 590 360	- 8 973 740
Átlagos szintű ápolást,gondozást ny.ell.	312 451 800	301 298 100	- 11 153 700
SZOCIÁLIS ÖSSZESEN (3.sz.melléklet)	1 328 185 403	1 183 419 963	- 144 765 440
			-
Közüktatási alap-hozzájárulás	713 432 669	657 872 431	- 55 560 238
Iskolai gyakorlati oktatás	85 507 333	85 719 200	211 867
Gyógypedagógiai nevelés óvóházban, isk.-ban	71 093 667	60 166 400	- 10 927 267
Korai fejlesztés, gondozás	4 314 000	4 140 000	- 174 000
Fejlesztő felkészítés	20 412 000	20 130 000	- 282 000
Nem magyar nyelven folyó nevelés	20 990 666	11 776 001	- 9 214 665
Pedagógiai programok támogatása	121 676 333	126 582 200	4 905 867
Kiegészítő közoktatási hozzájárulások	594 000	780 300	186 300
Kedvezményes étkeztetés	19 875 000	7 403 000	- 12 472 000
Ingyenes tankönyvellátás	12 070 000	11 660 000	- 410 000
Ált.hozzájárulás tankönyvellátáshoz	2 663 000	2 734 000	71 000
Kollégiumi lakhatási feltételek	77 817 000	69 025 000	- 8 792 000
KÖZOKTATÁSI ÖSSZESEN (3.sz.melléklet)	1 150 445 668	1 057 988 532	- 92 457 136
			-
Szociális szakvizsga	5 170 000	4 944 400	- 225 600
Pedagógus szakvizsga	4 485 000		- 4 485 000
Közüalapítványok támogatása	11 219 142		- 11 219 142
Pedagógiai szakszolgálat	22 310 000	18 300 000	- 4 010 000
Diákspórt	1 168 884		- 1 168 884
			-
NORMATÍV, KÖTÖTT ÖSSZESEN (8-sz.melléklet)	44 353 026	23 244 400	- 21 108 626
			-
MINDÖSSZESEN	3 285 232 167	2 616 231 841	- 669 000 326